

Monumentnummer*: 529932

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **23 augustus 2010**
Kadaster deel/nr **82965/12**

*Woonplaats** **Voorschoten** *Gemeente** **Voorschoten** *Provincie** **Zuid-Holland**

Locatiennaam **Voorschoten** *Locatieomschrijving*

*Kadastrale gemeente** **Voorschoten** *Sectie** **C** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **2066**

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1 HOOFDGEBOUW LANDHUIS TER WADDING.

Blokvormig in rode baksteen opgetrokken hoofdgebouw, vermoedelijk kort na 1768 opgetrokken in opdracht van Willem van Noort, die in dat jaar de buitenplaats verwierf, naar ontwerp van een onbekend gebleven architect. Het een enkele verdieping hoge huis is met de voor(oost-)zijde naar de weg gericht en wordt overkapt door omgaande door Oud-Hollandse pannen gedekte schilddaken, waarbinnen een overkapping met 2 op dezelfde wijze gedekte schilddaken (nokrichting:oost-west). Vòòr de restauratie waren behalve aan de voorzijde in elke zijde van de kap twee dakkapellen aangebracht. De huidige situatie van 3 dubbele dakkapellen aan de achterzijde en een dubbele dakkapel aan de noordzijde dateert uit de tijd van laatstgenoemde restauratie. Het huis is zowel in- als uitwendig symmetrisch van opzet, met in de middelste van de 5 traveeën brede voorgevel de licht risalerende entreepartij, gelegen op de hoofdas van de parkaanleg, waarachter ruime gang. In de 19de eeuw (zie prent Lutgers 1855) tot de restauratie van het huis in 1972-1974 door architectenbureau Piet van der Sterre was deze hoofdas in het huis vanwege de beglaasde voor- en achterdeuren visueel beleefbaar. Bij laatstgenoemde restauratie is de beglaasde dubbele voordeur aan de voorzijde vervangen door de huidige dubbele paneeldeur en werden de empire-ramen van het huis vervangen door de huidige meerruitsramen. Ook de aanbouw aan de ZW-hoek van het huis is een toevoeging uit de tijd van laatstgenoemde restauratie. Inwendig werd de keuken bij deze restauratie tot de huidige afmetingen vergroot, door afbraak van een scheidingsmuur tussen de keuken zijgang. Ook werd toen het voorplein met plaveisel verhoogd, waardoor het plint aan de voorgevel en de eerste traprede van de bordestrap onder het maaiveld kwamen te

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

liggen. De voorgevel vertoont hardstenen blokpijlers als hoeklisenen en wordt afgesloten door aan alle zijden omgaande kroonlijst waarin goot. De hoeklisenen worden bekroond door houten vaasvormige ornamentstukken in Lodewijk XV-stijl. In de kroonlijst ter hoogte van de middenrisaliet het stichtingsjaar van het huis: MDCCLXX. De lijst wordt bekroond door een houten koofstuk van monumentale proporties met voluten in Lodewijk XV-stijl. Volgens de overlevering zou dit koofstuk van de buitenplaats Allemansgeest afkomstig zijn. Het koofstuk is al aangegeven op een tekening van het huis door Jacob Timmermans uit circa 1788. Centraal in het koofstuk een wijzerplaat, niet zichtbaar op laatstgenoemde tekening, ook niet op een prent van Lutgers uit 1855. Wijzerplaat en het klokkentorentje centraal op het voorste dakschild werden waarschijnlijk in het begin van de 20ste eeuw geplaatst. Inwendig is een deel van het uurwerk bewaard gebleven. De door een bovenlicht bekroonde deur in de voorgevel en het venster op de eerste verdieping ter hoogte van de middenrisaliet wordt door rijk lijstwerk in Lodewijk XV-stijl omgeven. Aan weerszijden van de hardstenen borderstrap een tegen de gevel geplaatste hardstenen laat 18de-eeuwse console in Lodewijk XV-stijl. Aan weerszijden van de ingangspartij twee venstertraveeën met schuiframen, op de verdieping iets minder lang dan de vensters beganegronds. De achtergevel risaleert als voorgevel. In de achtergevel eveneens 5 venstertraveeën met vensters als voorgevel. In de linker- en rechterzijgevel op de verdieping in het midden twee naast elkaar geplaatste schuifvensters. In de linkerzijgevel voorts beganegronds aan de rechter zijde en smal schuifvenster (vòòr de restauratie bevonden hier zich 2 smalle schuifvensters), in het midden van deze gevel beganegronds een schuifvenster als op de verdieping, pal waaronder een souterrain-venster en links een venster dat vòòr de restauratie het bovenlicht vormde van een alhier gesitueerde toegangsdeur. Inwendig: beganegronds en op de verdieping verdeelt de in de as van het huis gelegen gang in twee gelijke delen. Aan de noordzijde van deze gang beganegronds en op de verdieping twee ruime kamers. Aan de zuidzijde van deze gang en op de verdieping aan de voor(oost-)zijde een ruime kamer. Beganegronds bevindt zich aan de zuidzijde van de gang aan de westkant de keuken, waarin grote schouw aan de zuidzijde en deels oorspronkelijk tegelwerk (witjes). De vensters in dit vertrek hebben binnenluiken. Tussen de keuken en het vertrek aan de voorzijde het monumentale in stuc uitgevoerde trappenhuis onder koepel met ornamentwerk in Lodewijk XV-stijl. Erachter bevindt zich de toegangsdeur naar een souterrain. In het trappenhuis een eikenhouten bordestrap uit de bouwtijd met balusters in Lodewijk XV-stijl. Onder de trap (rechts) een witmarmeren fontein met lijstwerk in Lodewijk XV-stijl. De gang is beganegronds voorzien van een ornamenteel stucplafond in Lodewijk XV-stijl, marmeren vloerplaten uit de bouwtijd en witmarmeren lambrizing. De paneeldeuren naar de vertrekken beganegronds zijn voorzien van ornamentering in Lodewijk XV-stijl. Het vertrek aan de NO-zijde is voorzien van een wandbetimmering met vakken en lijstwerk in neo-Lodewijk XV-stijl, waarschijnlijk aangebracht omstreeks 1900. In dit vertrek een laat 18de-eeuwse marmeren schoorsteenmantel. Het plafond vertoont ornamenteel stucwerk in Lodewijk XV-stijl uit de bouwtijd. Het vertrek aan de ZO-zijde is eveneens voorzien van een plafond met ornamenteel stucwerk in Lodewijk XV-stijl uit de bouwtijd. In dit vertrek aan de westzijde een monumentale marmeren schoorsteenmantel en schoorsteenboezem met rijk stucwerk in Lodewijk XV-stijl. In de kamer aan de achterzijde van het huis een schoorsteenmantel in Empire-stijl met Empire stucplafond. Op de verdieping aan de rechterzijde boven het souterrain een klein vertrek met schoorsteenmantel en boezem in stuc met ornamentering in Lodewijk XV-stijl.

Waardering Het HOOFDGEBOUW LANDHUIS TER WADDING is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang;

- als gaaf bewaard voorbeeld van een landhuis uit omstreeks 1770;
- vanwege de gaafheid en grote kwaliteit van de ornamentering van dit huis zowel uit- als inwendig in Lodewijk XV-stijl;
- vanwege de ensemblewaarden.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Kasteel, buitenplaats

Landhuis